

Pracovní lékařství

Část A

1. Pracovní lékařství. Pracovnílékařské služby: obsah organizace a rozsah služeb, dokumentace o pracovnílékařských službách; legislativa; povinnosti zaměstnavatele a zaměstnanců.
2. Práce a zdravotní způsobilost k práci. Pracovnílékařské prohlídky (vstupní, periodické, mimořádné, výstupní a následné); náplň pracovnílékařských prohlídek; posouzení zdravotní způsobilosti k práci; legislativa.
3. Specifika při posuzování zdravotní způsobilosti u vybraných skupin pracovníků – ženy, mladiství, starší pracovníci, handicapovaní. Legislativa.
4. Anorganické a organické prachy. Poškození zdraví z práce, prevence.
5. Pracovnílékařská péče v těžbě nerostů. Základní technologie. Hygienická charakteristika pracovního prostředí a pracovní činnosti, rizika pro zdraví. Poškození zdraví z práce a jejich prevence.
6. Pracovnílékařská péče v hutnictví a slévárnách. Základní technologie. Hygienická charakteristika pracovního prostředí a pracovní činnosti, rizika pro zdraví. Poškození zdraví z práce a jejich prevence.
7. Pracovnílékařská péče ve strojírenství. Základní technologie. Hygienická charakteristika pracovního prostředí a pracovní činnosti, rizika pro zdraví. Poškození zdraví z práce a jejich prevence.
8. Pracovnílékařská péče v keramickém a sklářském průmyslu. Základní technologie. Hygienická charakteristika pracovního prostředí a pracovní činnosti, rizika pro zdraví. Poškození zdraví z práce a jejich prevence.
9. Pracovnílékařská péče ve stavebnictví. Základní technologie. Hygienická charakteristika pracovního prostředí a pracovní činnosti, rizika pro zdraví. Poškození zdraví z práce a jejich prevence.
10. Pracovnílékařská péče v textilním průmyslu. Základní technologie. Hygienická charakteristika pracovního prostředí a pracovní činnosti, rizika pro zdraví. Poškození zdraví z práce a jejich prevence.
11. Pracovnílékařská péče v zemědělství. Základní technologie. Hygienická charakteristika pracovního prostředí a pracovní činnosti, rizika pro zdraví. Poškození zdraví z práce a jejich prevence.
12. Pracovnílékařská péče ve zdravotnictví. Hygienická charakteristika pracovního prostředí a pracovní činnosti, rizika pro zdraví. Poškození zdraví z práce a jejich prevence.

13. Programy podpory zdraví.
14. Ergonomie práce a pracovního místa. Prostorové požadavky, pracovní poloha, vztah člověk – stroj, nefyziologické pracovní polohy.
15. Psychická zátěž, její charakteristika, příklady prací spojených s psychickou zátěží. Měření, hodnocení, preventivní opatření. Zdravotní důsledky. Kategorizace psychické zátěže.
16. Analýza rizik při práci: hodnocení pracovního prostředí, pracovního místa a pracovní činnosti, preventivní opatření ke snížení rizika. Kategorizace prací, rizikové práce a jejich evidence – povinnosti zaměstnavatele a zaměstnance, využití výsledků.
17. Fyzická zátěž. Práce velkými svalovými skupinami. Práce malými svalovými skupinami. Měření a hodnocení fyzické zátěže. Projevy nepřiměřené zátěže. Optimalizace pracovního režimu. Manipulace s břemeny.
18. Mikroklimatické podmínky a jejich působení na člověka. Práce v horku a chladu. Měření a hodnocení mikroklimatických parametrů. Ochrana zdraví před nepříznivými mikroklimatickými podmínkami. Pitný režim.
19. Zrak a osvětlení. Fyzikální charakteristika světla, denní a umělé osvětlení, práce kladoucí požadavky na zrak. Prevence zrakové únavy a poškození oka. Měření a hodnocení osvětlení a zrakové zátěže. Osobní zrakové pomůcky. Lasery. Onemocnění oka v souvislosti s prací.
20. Sluch a hluk. Ultrazvuk. Infrazvuk. Fyzikální charakteristika. Práce s výskytem hluku. Měření a hodnocení. Expoziční limity. Účinky na člověka: hodnocení, posuzování. Prevence.
21. Vibrace a otřesy. Fyzikální charakteristika. Celkové vibrace. Vibrace přenášené na ruce a vibrace přenášené zvláštním způsobem. Práce s výskytem vibrací a otřesů. Měření a hodnocení. Expoziční limity. Účinky na člověka. Prevence poškození.
22. Ionizující záření. Fyzikální charakteristika. Práce s expozicí ionizujícímu záření (zevní, vnitřní kontaminace). Měření a hodnocení. Expoziční limity. Účinky. Prevence. Opatření v případě radiačních nehod.
23. Neionizující záření. Fyzikální charakteristika. Práce s expozicí neionizujícímu záření. Měření a hodnocení. Expoziční limity. Účinky. Prevence.
24. Aerosoly, páry a prachy. Charakteristika. Depozice a retence v dýchacím ústrojí. Měření a hodnocení aerosolů. Nanočástice. Osobní ochranné prostředky dýchadel. Hodnocení zdravotního rizika. Poškození dýchacích cest a plic dráždivými látkami. Nespecifická bronchopulmonální onemocnění.
25. Chemické toxické látky. Charakteristika toxických látek. Osud toxických látek: vstřebávání, přeměna, vylučování, účinky. Měření a hodnocení expozice: odběry v ovzduší, PEL, NPK– P, biologické expoziční testy. Prevence. Antidota při intoxikacích.

26. Chemické karcinogeny. Definice a vlastnosti karcinogenů. Mechanismus karcinogenity. Měření a hodnocení expozice. Onemocnění vyvolané chemickými karcinogeny uvedenými ve vyhlášce. Dohled na zdravotní stav, časná diagnostika zhoubného bujení.
27. Biologičtí činitelé a jejich působení na člověka. Metody zjišťování, hodnocení míry rizika, ochrana zdraví.
28. Vytápění a větrání pracovišť. Druhy větrání a vytápění; klimatizovaná pracoviště; „syndrom nemocných budov“.
29. Orgány ochrany veřejného zdraví a státní odborný dozor nad ochranou zdraví při práci. Legislativa.

Část B

(profesní riziko, etiopatogeneze, klinický obraz, diagnostika, diferenciální diagnóza, zásady léčby, posuzování profesionality, prevence)

1. Práce a zdraví. Poškození zdraví z práce: nemoc z povolání, ohrožení nemocí z povolání, nemoci spojené s prací, pracovní úrazy. Výskyt, posuzování, odškodňování, prevence.
2. Bolesti zad a vertebrogenní syndromy související s prací: projevy, příčiny, prevence.
3. Metody vyšetření dýchacího ústrojí: dotazníkové a klinické, spirometrie, laboratorní a pomocné. Mezinárodní rtg klasifikace pneumokonióz ILO.
4. Nemoci z povolání, seznam nemocí z povolání, legislativa, sociálně právní důsledky.
5. Silikóza. Pneumokonióza uhlokopů.
6. Onemocnění způsobená azbestem a jinými vláknitými prachy.
7. Onemocnění způsobená organickými prachy a látkami s alergizujícími a iritačními účinky. Alergická rinitida. Exogenní alergická alveolitida. Bysinóza.
8. Profesní astma.
9. Akutní otravy a poškození chemickými látkami. Účinky lokální a celkové. Kyseliny, alkálie. Nejčastější profesionální otravy. Příčiny, projevy, první pomoc. Obecné zásady léčení otrav.
10. Vybrané nemoci z povolání vyvolané toxickými látkami: Olovo a rtuť a jejich sloučeniny.
11. Vybrané nemoci z povolání vyvolané toxickými látkami: Intoxikace pesticidy (organofosfáty, karbamáty, rodenticidy).
12. Vybrané nemoci z povolání vyvolané toxickými látkami: Alkoholy, glykoly.
13. Vybrané nemoci z povolání vyvolané toxickými látkami: Oxid uhelnatý, kyanidové sloučeniny.

